

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З КУРСУ «СТРАХУВАННЯ»

Тема 1. Економічна сутність страхування і його роль у ринковій економіці

1. Історія розвитку страхування в світі та в Україні.
2. Необхідність страхового захисту.
3. Виникнення та етапи розвитку страхування.
4. Сутність та місце страхування в системі економічних категорій.
5. Функції та сфери застосування страхування.
6. Принципи страхування: страховий інтерес, максимальна добросовісність суб'єктів страхування, відшкодування втрат у межах збитків, франшиза, суброгація, контрибуція.
7. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту.
8. Самострахування, його джерела й межі доцільного застосування.

Тема 2. Класифікація страхування

9. Поняття та ознаки класифікації страхування.
10. Класифікація за об'єктами страхування.
11. Класифікація за родом небезпеки: страхування ризиків від вогню, інженерних, сільськогосподарських, транспортних, фінансово-кредитних та інших ризиків.
12. Класифікація за формами проведення.
13. Класифікація за статусом страхувальника.

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання. Ризик-менеджмент

14. Ризик як ймовірнісний розподіл результатів діяльності; ризик як ймовірність відхилення фактичних результатів від запланованих; ризик як розподіл ймовірності збитків.
15. Рівень, частота та розмір шкоди ризику.
16. Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик.
17. Виключення ризику.
18. Активне й пасивне запобігання ризику.
19. Суб'єктивні й об'єктивні ризики.
20. Матеріальні й нематеріальні ризики.
21. Чисті й спекулятивні ризики.
22. Фундаментальні й часткові ризики.
23. Визначення та ознаки страхового ризику.
24. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності в особистому страхуванні.
25. Критерії визначення ціни страхування. Структура й основи розрахунку страхових тарифів.
26. Показники страхової статистики та їх місце в оцінюванні ризиків

Тема 4. Страховий ринок

27. Поняття страхового ринку, суб'єкти страхового ринку.

28. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників.
29. Роль посередників: страхових агентів і брокерів.
30. Перспективи розвитку страхового ринку України.
31. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні.
32. План маркетингу та інформаційне забезпечення маркетингових досліджень.
33. Страхові договори, порядок їх підготовки й укладання. Права й обов'язки сторін. Контроль за виконанням договорів.
34. Страхова послуга як специфічний ринковий продукт та особливості її реалізації і застосування маркетингу у страхуванні
35. Поняття комплексного страхового ринку і його компоненти.

Тема 5. Страхова організація

36. Страхова індустрія як частина сфери послуг, її організаційні форми.
37. Порядок створення, функціонування і ліквідації страхових компаній.
38. Товариства взаємного страхування.
39. Спеціалізація страховиків.
40. Умови залучення іноземних інвесторів до створення страхових організацій.
41. Ресурси страховика: фінансові, матеріальні, трудові, інформаційні.
42. Структура страхових компаній.
43. Центральний офіс, філіали й представництва.
44. Управління страховою компанією.
45. Страхові об'єднання.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

46. Необхідність і значення державного регулювання страховою діяльності.
47. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхової діяльності та його структура.
48. Орган нагляду за страховою діяльністю та його функції.
49. Реєстрація та ліцензування страховиків.
50. Контроль за діяльністю суб'єктів страхового ринку
51. Вплив норм міжнародного права на формування законодавчої та нормативної бази регулювання страхової діяльності в Україні.

Тема 7. Особисте страхування

52. Страхування життя і його основні види.
53. Змішане страхування життя.
54. Довічне страхування.
55. Страхування до одруження.
56. Страхування пенсій (ренти).
57. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

58. Страхування від нещасних випадків на транспорті, військовослужбовців і працівників ризикових професій.

59. Добровільне індивідуальне й колективне страхування від нещасних випадків.

60. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування.

61. Умови обов'язкового медичного страхування.

62. Добровільне медичне страхування.

Тема 8. Майнове страхування

63. Страхування майна юридичних осіб: об'єкти й суб'єкти страхування, страхові події, порядок укладання договорів, умови відшкодування збитків.

64. Особливості страхування сільськогосподарських підприємств: страхування врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень, страхування тварин, страхування будівель та іншого майна.

65. Страхування технічних ризиків.

66. Страхування транспортних засобів: автомобільного та іншого наземного, морського, авіаційного транспорту.

67. Страхування вантажів.

68. Страхування майна громадян: будівель і споруд, тварин, домашнього та іншого майна.

Тема 9. Страхування відповідальності

69. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів.

70. Моторне (транспортне) страхове бюро і його функції.

71. Міжнародна система «Зелена картка».

72. Страхування відповідальності власників інших видів транспорту.

73. Страхування відповідальності роботодавців.

74. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції.

75. Страхування відповідальності за забруднення довкілля.

Тема 10. Перестраховання і співстраховання

76. Необхідність і сутність перестраховання, стан і перспективи його розвитку, суб'єкти перестраховання.

77. Ринки перестраховання.

78. Вимоги, що ставляться до перестраховання ризиків нерезидентів.

79. Методи перестраховання.

80. Факультативне перестраховання.

81. Облігаторне перестраховання.

82. Порівняльний аналіз методів перестраховання.

83. Форми проведення перестрахових операцій.

84. Пропорційне перестраховання.

85. Квотні та ексцендентні договори пропорційного перестраховання, їх характеристика, переваги та недоліки.

86. Непропорційне перестраховання: на базі ексценденту збитку, на базі ексценденту збитковості.

87. Регулювання процедури перестраховування в Україні.
88. Співстраховування і механізм його застосування.

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика

89. Особливості грошового обігу у страховій організації.
90. Доходи від страхової діяльності.
91. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення.
92. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів.
93. Витрати страховика: їх склад і економічний зміст.
94. Собівартість страхової послуги.
95. Виплата страхових сум і страхового відшкодування.
96. Витрати на утримання страхової компанії.
97. Визначення прибутку від страхової діяльності.
98. Розподіл прибутку.
99. Оподаткування страхової діяльності.

Тема 12. Види і класифікація страхових резервів

100. Власні кошти страхової організації, їх склад і джерела формування
101. Страхові резерви, умови їх формування і розміщення.
102. Технічні резерви, їх склад.

Тема 13. Платоспроможність страховика та умови її забезпечення

103. Платоспроможність страховика, умови її забезпечення.
104. Фактичний і нормативний запаси платоспроможності, порядок їх обчислення.
105. Інші показники платоспроможності страховика

Тема 14. Фінансова надійність страхової компанії

106. Поняття фінансової надійності страховика та її значення.
107. Чинники фінансової стійкості страховика.
108. Формування збалансованого страхового портфеля, відбір ризиків та тарифна політика.
109. Перестраховування як метод забезпечення фінансової надійності.
110. Оцінка і контроль платоспроможності страхової компанії.
111. Поняття платоспроможності та умови її забезпечення.
112. Показники платоспроможності українських страховиків.
113. Оцінка платоспроможності в країнах Європейського союзу.